

Paavo, 64, joutui hyljeksityksi lapsuuden perheessään: ”Äiti ja isä eivät osanneet pitää minua poikanaan”

”Yritin isänä niin paljon, että välillä menin liiallisuuksiin. Minun oli vaikea päästää lapsia silmistä, hyvä jos vessaan saivat mennä. Nuuskin joka asian, tahdoin tietää kaikkien

kavereiden nimet. Ostin toisinaan pakastimeen kymmeniä leipiä kerralla, jotta varmasti riittäisi. Takerruin. Elämä oli silti onnellista. Oli ihania pitkiä kesäpäiviä.”

Paavo Riihitammela, 64, vietti ensimmäisen elinvuotensa poissa kotoa. Tämän jälkeen vanhemmat hyljeksivät häntä. Alkoi pitkä tie kasvaa isäksi ja ukiksi ja oivaltaa, että on ihan hyvä ihminen.

Kuusikymppisenä **Paavo Riihitammela** kirjoitti äidille ja isälle kirjeen.

”Muistan, äiti, kun kävin viimeisiä kertoja Lapissa, niin sanoit minulle: Paavo, et saa olla liian ankara lapsille. Sinun pitää joustaa ja rakastaa lapsiasi.

Voitte olla huoletta, teidän poikanne pärjää. Minusta on tullut ihan hyvä ihminen. Olen lapsilleni rakastava isä. Jarno asustaa pikkumatkan päässä. Janne sai valkolakin syntymäpäivänäni, Mea opiskelee ammattikoulussa.”

Paljon muutakin kirjeessä oli. Eivät vanhemmat sitä enää lukeneet, sillä he olivat kuolleet vuosia aikaisemmin. Mutta Paavo kirjoittaminen helpotti.

”Sain kerrottua sellaistakin, mitä en koskaan sanonut ääneen: Olen oppinut rakastamaan teitä. En enää mieti lapsuuttani ja pahoja muistoja teistä.”

Nyt kaikki on hyvin.

Eroon perheestä

”Hyvän vauvan veivät ja huonon toivat takaisin tilalle, äiti sanoi usein minusta, kun olin lapsi.”

”Minut erotettiin äidistä heti syntymäni jälkeen joulukuussa 1956. Tuberkuloosi jylläsi Suomessa, ja vauvoja lähetettiin lastenkoteihin suojaan tartunnalta. Joku sairaalassa varmaan ehdotti asiaa äidillekin. Minut vietiin Oulun joulumerkkikotiin. Suomen Tuberkuloosin Vastustamisyhdistyksen omistamia lastenkoteja kutsuttiin sillä nimellä, koska toimintaa tuettiin myymällä jouluisia postimerkkejä.”

Takaisin omaan kotiin Kittilään Paavo palasi vasta kahta päivää vaille vuoden vanhana.

”Ensimmäiset muistoni ovat välähdyksiä 1960-luvun alusta, kun olin neljän tai viiden. Kaikissa niissä itken.”

”Meillä oli pieni talo Lismajoen töyräällä, pari peltotilkkaa ja muutama lehmä. Lanta haisi pihalle saakka, mutta se kuului maalla asiaan. Lapsia tuli lopulta kuusi, olin kolmanneksi vanhin.”

Paavon muistot ovat tällaisia:

”Muu perhe söi tuvan pirtinpöydän ääressä, minun piti istua yksin syrjemmässä.”

”Ulko-ovi saatettiin laittaa lukkoon, kun olin huussissa. Koputin ja odotin tunninkin ennen kuin joku laski sisälle.”

”Sisarukset oli pienestä pitäen opetettu jättämään minut rauhaan, joten he eivät osanneet ihmetellä kohteluani tai leikkiä kanssani. He eivät olleet luonteeltaan pahoja, he olivat vain kasvaneet siihen perhekuviioon.”

Yksinäinen, arka lapsi

”Nyt ymmärrän, että kun tulin pitkän poissaolon jälkeen joulumerkkikodista kotiin, olin äidille ja isälle vieras. He eivät osanneet pitää minua omana poikanaan. Lapsena mietin vain, miksi vanhemmat kohtelivat minua toisin kuin sisaruksia.”

”Äiti piti kovaa kuria henkisesti ja fyysisesti, hän oli hyvin äkkipikainen ja ärtynyt. Vaikka äiti ei olisi sanonut mitään, juoksin pelosta seinille. Yksi katse riitti. Isä oli viikot savottatöissä, ja äiti huolehti kaikesta. Hän pesi lattiat, ajoi mopolla postiin, kirnusi voin. Hän antoi selkään, kun kastelin yöllä sänkyni.”

”Olin yksinäinen ja arka. Koulussa kiusattiin, kun en uskaltanut luottaa itseeni. Tunsin, että en ole osa perhettä. Haaveilin, että joku hakisi minut kotoa pois.”

Milloin Paavon elämä muuttui? Mistä hän sai rohkeutta? Millaista oli perustaa oma perhe? Miten masennus alkoi? Miten hän on käsitellyt onnetonta lapsuuttaan? Lue Paavon koskettava tarina Kodin Kuvalehdestä 14/2021. Tilaaajana voit lukea sen myös [digilehdestä](#).

Paavo pyytää usein lapsenlapsensa Ronin kylään hellittäväkseen. ”Kun hoidan vauvaa, hoidan samalla ehkä vähän itseäni.”